

[Foged.]

skitserede ændringer vedrørende finansministeriets administration. Vi finder altså, at kravet om oprykkende panteret har virket så hæmmende for de pågældende låntageres videre virke, at loven dermed har fået mindre betydning, og vi håber derfor, at lovforslaget på dette område kan omarbejdes.

H. C. Toft: Det forslag til lov om ændring af lov om udlån til foranstaltninger vedrørende staldhygiejne, som vi her behandler, tog mit parti afstand fra, da det sidst var til behandling her, idet vi på dette som på andre områder ønsker at få afviklet statens udlånsvirksomhed.

Når vi nu inden lovens udløbstid på ny får den til behandling her i tinget, er grunden den, at der ikke har vist sig at være en sådan trang til disse lån, at de til rådighed stående midler er blevet brugt; halvdelen af dem har ikke fundet anvendelse. Landbrugsministeren har derfor ment at måtte efterkomme ønsker om, at der også skulle udlånes midler til andre formål, end det var muligt efter den gældende lov, nemlig til tilbygninger til stalde, ombygning eller nyopførelse af ajlebeholdere og ensilagebeholdere samt indretning af kartoffelopbevaringsrum med mekanisk ventilation. Denne udvidelse af lånemulighederne kan vi ikke medvirke til; vi vender os også på dette område imod statens udlånsvirksomhed.

Der er næppe tvivl om, at de foranstaltninger, hvortil der gennem loven hidtil har kunnet gives lån, trænger til at blive foretaget på et uhyre stort antal ejendomme, hvis der skal være grundlag for den bedst mulige og den billigst mulige produktion. Til trods herfor har der ikke været bud efter disse midler i det omfang, hvori de var stillet til rådighed. Det er da naturligt, at man, som også det ærede medlem hr. Carl Petersen gjorde, rejser det spørgsmål, hvorfor dette ikke har været tilfældet. De ændrede muligheder, der nu foreligger for opnåelse af lån ad de sædvanlige kanaler — idet banker og sparekasser nu har langt flere midler at låne ud af — og de højere kurser på kreditforenings- og hypotekforeningsobligationer har gjort det muligt at låne midlerne i disse institutioner, og vi kan da

også af den betydeligt større udlånsmasse, der navnlig i det sidste år er udgået fra vore hypotekforeninger og kreditforeninger, se, at landbruget har benyttet de gunstigere lånebetingelser. Man har altså kunnet få dækket det behov, der var, uden at gå til staten for at få den slags lån, som vi behandler her i dag.

Dermed være ikke sagt, at de tiltrængte forbedringer af staldene er sket. Nej, der er langt tilbage, før man kan sige, at de er i orden, ja, før man blot kan sige, at de er i nogenlunde stand. Men den, der trænger til disse forbedringer — og det er altså uhyre mange — har ikke blot den opgave at skaffe de fornødne midler dertil; han må først og fremmest vurdere, om det kan gå an for ham at foretage en ofte meget stor investering og tillige en langsigtet investering. De usikre konjunkturer, det stadig stigende omkostningsniveau og de usikre markedsforhold i tiden fremover har holdt mange tilbage; de har ikke villet løbe den risiko, om jeg må sige det sådan, at foretage en så stor investering under disse usikre vilkår. Vi kan med andre ord konstatere, at der ikke har været behov for denne udlånsvirksomhed fra statens side. Men regeringen må jo have den opfattelse, at pengene skal bruges; når pengene ikke kan lånes ud til de angivne formål, må der altså findes nye formål, og regeringen håber vel, at det så må lykkes at få pengene lånt ud.

Man må i øvrigt på ny forundres over retsforbundets stilling. Vi har set, at retsforbundet gang på gang, siden det er blevet regeringsparti, har stemt for lovforslag, som dets medlemmer inden valget i 1957 har taget afstand fra og har stemt imod. Sådan er det også med denne lov; for 2 år siden talte den højtærede fiskeriminister imod den. Men dette er vi jo ved at være vant til at opleve. Så sent som i mandags har den højtærede indenrigsminister i mandagsdebatten i Dagens Nyheder — 6 dage efter, at dette lovforslag blev fremsat af regeringen — givet udtryk for den samme opfattelse, som retsforbundet gav udtryk for før valget, idet den højtærede indenrigsminister her bl. a. skrev — jeg beder om tilladelse til et citat: —

„Der er mange forhold at rette ved de personlige skatter, og retfærdige kan de aldrig komme til at virke. Retsforbundet